

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

רגולציה, ממשל, משילות - 56791

תאריך עדכון אחרון 07-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דוד לוי-פאור

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: levifaur@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שני, 16.00-17.00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

שיעור זה מוקדש לניתוח כלכלי-פוליטי ביקורתי סביב שלושה היבטים של השימוש ברגולציה כמכשיר של ממשליות (Governance ומשילות (governability)). ראשית, עלייתה של המדינה הרגולטורית כביכול כאלטרנטיבה ל"מדינת הרווחה" ו"למדינת הפיתוח". שנית, התפתחותה של דמוקרטיה רגולטורית כאלטרנטיבה לדמוקרטיה ייצוגית ולדמוקרטיה השתתפותית. שלישית, התפתחותם של משטרים רגולטוריים בזירה הבין-לאומית כאלטרנטיבה למשטרים לאומיים.

המדינה המודרנית שנולדה באירופה במאה ה-16 עומדת כיום בפני שינויים מרחיקי לכת ביחסיה עם החברה והכלכלה. חלק משינויים אלה בא לידי ביטוי בנסיגה מסויימת של מדינת השירותים (או בשמות מקבילים "המדינה המפתחת", ו"מדינת הרווחה") ובעלייתה של המדינה הרגולטיבית (התרגום העברי הוא המקביל הוא המדינה המסדירה). שינויים אלו מתקדמים יד ביד עם שינויים במדיניות הציבורית בכלל ובאופן שבו מבוצרת (ומרוכזת) העוצמה. נבחן בשיעור את הסדר העולמי החדש שאותו נכנה "קפיטליזם רגולטורי" ואת הכוחות, המניעים את השינוי, היקפם והשלכותיהם.

במדיניות הציבורית החדשה, בינוי מסגרות רגולטוריות מודגש על חשבון שאלות של קביעת מדיניות ותכנון, הגבולות בין הפרטי לציבורי מטושטשים יותר מבעבר, הרגולקרטיות צומחת על חשבון הציבורקרטיות, חקיקת המשנה גדלה על חשבון החקיקה הראשית, משטרי הסדרה בינלאומיים, ועל לאומיים ורב-לאומיים מתפתחים לצידם של משטרי הסדרה לאומיים, משטרי ממשל פרטי לצידם של משטרי ממשל ציבורי, רשתות מדיניות ורגולציה מחליפות מבנים היררכיים ומדינתיים של קבלת החלטות והאצלת סמכויות (למעלה, למטה ולצד שלישי) מאפיינת יותר ויותר את תהליך מיסוד המדיניות.

מטרות הקורס:

לשיעור היבטים שונים: היסטוריים (בחינת יחסיה של מדינת האומה לכלכלה מאז עלייתם וצמיחתם של העסקים הגדלים ויצירתה של כלכלה לאומית); היבטים השוואתיים (אירופה מול ארה"ב, ישראל מול בריטניה); היבטים אנליטיים (הצגת המושגים "משטר מדיניות" "משילות" ו"יכולת משילות"); היבטים תיאורטיים (תיאוריות נורמטיביות ופוזיטיביות של רגולציה, גישות פלורליסטיות, אליטריות, מעמדיות, קורפורטיסטיות ומדיניותיות ליחסי עסקים ופוליטיקה) והיבטים ישראלים (בחינת השינוי וחסמיו, יתרונותיו וחסרונותיו, במעבר מדינת השירותים למדינה המסדירה).

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה יוכלו הסטודנטים ליישם תיאוריות של רגולציה לניתוח בעיות מדיניות ציבורית בארץ ובעולם

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית,
הצגה על ידי הסטודנטים של פרויקט חקר
דיונים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
ראה למטה

חומר חובה לקריאה:

ספרי יסוד שישמשו את ההוראה בסמינר
Levi-Faur, David, Handbook on the Politics of Regulation, Edward Elgar,
Cheltenham, 2011.

Baldwin Robert and Cave Martin, Understanding Regulation, Oxford University
Press, Oxford, New Edition, 2011. .

Mitnick M. Barry, The Political Economy of Regulation, Columbia University Press,
New York, 1980.

Jordana, Jacint and Levi-Faur, David (Eds.) The Politics of Regulation: Examining
Regulatory Institutions and Instruments in the Governance Age, Edward Elgar and
the CRC Series on Regulation, University of Manchester, 2004.

Kajaer Anne Mette, Governance, Polity, Oxford, 2004.

Pierre, Jon (ed), Debating Governance. Authority, Steering, and Democracy, Oxford,
Oxford University Press, 2000.

Kooiman Jan, Governing as Governance, London, Sage, 2003.

Lynn E. Laurence, Carolyn J. Heinrich and Carolyn J. Hill, Improving Governance, A
New Logic for Empirical Research, Georgetown University Press, 2001

Jon Pierre, B. Guy Peters Governance, Politics and the State, New York : St. Martin's
Press, 2000

חומר לקריאה נוספת:
רשימה ביבליוגרפית כללית

Bennett Colin J. and Charles D. Raab, 2006, The Governance of Privacy: Policy
Instruments in Global Perspective (2nd edition), Cambridge, Mass.: MIT Press.

-
- Benz Arthur and Ioannis Papadopoulos (eds.), 2007, Governance and Democracy: Comparing National, European and International Experiences, London ; New York: Routledge.*
- Bevir Mark and Frank Trentmann (eds.), 2007, Governance, Consumers and Citizens: Agency and Resistance in Contemporary Politics, Hampshire: Palgrave Macmillan.*
- Bevir Mark and Frank Trentmann (eds.), 2007, Governance and Consumption: Agency and Resistance, Hampshire: Palgrave MacMillan.*
- Bishop Matthew, Kay John and Mayer Colin (eds.), The Regulatory Challenge, Oxford University Press, 1995.*
- Bouckaert Geert and John Halligan, 2007, Managing Performance: International Comparisons, London: Routledge.*
- Braithwaite J., T. Makkai and V. Braithwaite, 2007, Regulating Aged Care: Ritualism and the New Pyramid, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.*
- Braithwaite J., 2005, Markets in Vice, Markets in Virtue, Sydney and New York: Federation Press and Oxford: Oxford University Press.*
- Bernstien M. Regulating Business by Independent Commission, Princeton: Princeton University Press, 1955.*
- Bronwen Morgan and Karen Yeung, 2007, An Introduction to Law and Regulation: Text and Materials, Cambridge: Cambridge University Press.*
- Brown Dana and Ngaire Woods (eds.), 2007, Making Global Self-Regulation Effective in Developing Countries, Oxford: Oxford University Press.*
- Callahan Kathe, 2006, Elements of Effective Governance: Measurement, Accountability and Participation, London ; New York: Routledge.*
- Carruth Reba A., 2006, Global Governance of Food And Agriculture Industries: Transatlantic Regulatory Harmonization and Multilateral Policy Cooperation for Food Safety, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.*
- Christensen Tom and Per Lægreid (eds.), 2006, Autonomy and Regulation: Coping with Agencies in the Modern State, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.*
- Coelli Tim and Denis Lawrence (eds.), 2007, Performance Measurement And Regulation of Network Utilities, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward*

Elgar.

Coglianese Cary and Robert A. Kagan, 2007, *Regulation and Regulatory Processes*, Aldershot, England ; Burlington, VT: Ashgate.

Cooper Andrew F, Christopher W Hughes, Philippe De Lombaerde (eds.), 2007, *Regionalisation and Global Governance: The Taming of Globalisation?*, London ; New York: Routledge.

Crew M. and D. Parker (ed.), 2006, *International Handbook on Economic Regulation*, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.

Croley Steven P., 2007, *Regulation and Public Interests: The Possibility of Good Regulatory Government*, Princeton: Princeton University Press.

Djelic Marie-Laure and Kerstin Sahlin-Andersson (eds.), 2006, *Transnational Governance: Institutional Dynamics of Regulation*, Cambridge: Cambridge University Press.

Doern Bruce, 2007, *Red Tape, Red Flags: Regulation for the Innovation Age*, The Conference Board of Canada.

Doern G. Bruce and Wilks Stephen (eds), *Changing Regulatory Institutions in Britain and North America*, University of Toronto Press, Toronto, 1998.

Doern Bruce and Jeffrey Kinder, 2007, *Strategic Science in the Public Interest: Canadian Government Laboratories and Science-based Agencies*, Toronto: University of Toronto Press.

Doern Bruce and Robert Johnson (eds.), 2006, *Rules, Rules, Rules, Rules: Multilevel Regulatory Governance*, Toronto: University of Toronto Press.

Donnelly Catherine, 2007, *Delegation of Governmental Power to Private Parties: A Comparative Perspective*, Oxford: Oxford University Press.

Dowdle Michael W. (ed.), 2006, *Public Accountability: Designs, Dilemmas and Experiences*, Cambridge: Cambridge University Press.

Drezner Daniel W., 2007, *All Politics Is Global: Explaining International Regulatory Regimes*, Princeton: Princeton University Press.

Eising Rainer, Beate Kohler-Koch (eds.), 2007, *The Transformation of Governance in the European Union*, London ; New York: Routledge.

Eisner, Marc. 2000. *Regulatory Politics in Transition*, 2nd ed. Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.

-
- Eisner Marc Allen, 2006, *Governing the Environment: The Transformation of Environmental Regulation*, Boulder, CO: Lynne Rienner.
- Feintuck Mike and Mike Varney, 2006, *Media Regulation, Public Interest and the Law*, Edinburgh University Press.
- Field Robert I., 2006, *Health Care Regulation in America: Complexity, Confrontation, and Compromise*, Oxford: Oxford University Press.
- Fisher Elizabeth, 2007, *Risk Regulation and Administrative Constitutionalism*, Oxford: Hart Publishing.
- Freeman Jody and Charles D. Kolstad, 2006, *Moving to Markets in Environmental Regulation: Lessons from Twenty Years of Experience*, Oxford: Oxford University Press.
- Fung Archon, Erik Olin Wright *Deepening Democracy: Institutional Innovations in Empowered Participatory Governance*, London ; New-York : Verso, 2003.
- Goran Hyden, Julius Court, and Kenneth Mease *Making sense of Governance: Empirical Evidence from Sixteen Developing Countries*: Lynne Rienner Boulder, Colo, .2004
- Gunningham, Neil and Grabosky, Peter N. 1998. *Smart Regulation: Designing Environmental Policy*. Oxford: Clarendon.
- Hood, C. 1999. *Regulation Inside Government: Waste Watchers, Quality Police, and Sleaze-Busters*. Oxford: Oxford University Press.
- Horn, M. 1995. *The Political Economy of Public Administration*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Huber, John D. and Charles R. Shipan. 2002. *Deliberate Discretion? The Institutional Foundations of Bureaucratic Autonomy*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Hutter Bridget M. and Power, M.K (eds.), 2005, *Organizational Encounters with Risk*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Kerwin, Cornelius M. 2003. *Rulemaking: How Government Agencies Write Law and Make Policy* (3rd edition). Washington D.C.: CQ Press.
- Kiewiet, D.R. and McCubbins, M.D.1991. *The Logic of Delegation: Congressional Parties and the Appropriations Process*. Chicago: University of Chicago Press.
- King Roger, 2007, *The Regulatory State in an Age of Governance: Soft Words and*

Big Sticks, Basingstoke ; New York: Palgrave MacMillan.

Kirkpartick C. and D.Parker (ed.), 2007, Regulatory Impact Assessment: Towards Better Regulation, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.

Kolko, Gabriel 1963 The Triumph of Conservatism: A Reinterpretation of American History 1900-1916, New York: Free Press of Glencoe.

Kolko, Gabriel, 1965 Railroads and Regulation, Princeton, Princeton University Press.

Levi-Faur, David. The Global Diffusion of Regulatory Capitalism. Annals of the American Academy of Political and Social Science, 598, 2005, pp. 12-32.

Jordana, Jacint and Levi-Faur, David. The Diffusion of Regulatory Capitalism in Latin America Sectoral and National Channels in the Making of New Order, Annals of the American Academy of Political and Social Science, 598, 2005, pp. 102-24.

Levi-Faur, David, and Gilad, Sharon. The Rise of the British Regulatory State: Transcending the Privatization Debate, Comparative Politics, 37 (1), 2004, pp. 105-24.

Lyon Thomas P. (ed.), 2007, The Political Economy Of Regulation, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.

Majone Giandomenico, The Rise of the Regulatory State in Europe, West European Politics, Vol. 17 (3), 1994, pp. 77-101.

Majone Giandomenico (ed.) Deregulation or Re-regulation? : Regulatory Reform in Europe and the United States, London : Pinter ; New York : St Martin's Press, 1990.

Majone Giandomenico (ed.) Regulating Europe, London ; New York: Routledge, 1996.

Majone, Giandomenico, From the Positive to the Regulatory State: Causes and Consequences of Changes in the Mode of Governance, Journal of Public Policy v17, n2, May-August, 1997.

Majone, Giandomenico, The European Community between Social Policy and Social Regulation, Journal of Common Market Studies, V. 31, n2, 1993.

Majone, Giandomenico, 1991 "Cross-National Sources of Regulatory Policy making in Europe and the United States", Journal of Public Policy, Vol. 11, pp. 79-106.

Maor, Moshe, 2004, "Feeling the Heat? Anti-Corruption Mechanisms in Comparative Perspective", Governance, 17(1), 1-28.

Maor, Moshe, (2007) "The Scientific Gold Standard and the Agency's Legal Independence: Which of these Reputation-Protection Mechanisms is Less Susceptible to Political Moves?", *Public Administration*, Volume 85 (4), pp. 961-978.

McCraw K. Thomas, *Regulation in Perspective; Historical Essays*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1981.

Mitnick M. Barry, *The Political Economy of Regulation*, Columbia University Press, 1980.

- Moran Michael, 2007, *The British Regulatory State: High Modernism and Hyper innovation* (2nd ed.), Oxford: Oxford University Press.

Moran Michael (ed.), 2006, *The Oxford Handbook of Public Policy*, Oxford: Oxford University Press.

Morgan Bronwen and Karen Yeung, 2007, *An Introduction to Law and Regulation: Text and Materials*, Cambridge: Cambridge University Press.

Pattberg Philipp H., 2007, *Private Institutions And Global Governance: The New Politics of Environmental Sustainability*, Cheltenham, Glos, UK ; Northampton, MA: Edward Elgar.

Sandholtz Wayne and Sweet Stonge Alec, *European Integration and Supranational Governance*, Oxford University Press, 1998.

Schmidt Susanne K Mutual (ed.), 2007, *Recognition as a New Mode of Governance*, London ; New York: Routledge.

Slaughter, Anne-Maire. 2004. *A New World Order*. Princeton: Princeton University Press.

Skzrycki, Cindy 2003 *The Regulators: Anonymous Power Brokers in American Politics*, Rowman and Littlefield Publishers Inc.

Smith Brian, 2007, *Good Governance and Development*, Basingstoke ; New York: Palgrave MacMillan.

Spiller, Pablo T. 1993. *Institutions and Regulatory Commitment in Utilities' Privatization*. *Industrial and Corporate Change*, 2(3): 387-450.

Stone, Diane. 2004. *Transfer Agents and Global Networks in the 'Transnationalisation' of Policy*. *Journal of European Public Policy*, 11: 545-66.

Stone Diane L., Christopher Wright (eds.), 2006, *The World Bank and Governance: A Decade of Reform and Reaction*, London ; New York: Routledge.

Stone Diane L., Christopher Wright (eds.), 2006, *The World Bank and Governance: A Decade of Reform and Reaction*, London ; New York: Routledge.

Vogel, Steven K. 1996. *Freer Markets, More Rules: Regulatory Reform in Advanced Industrial Countries*. Ithaca and London: Cornell University Press.

Vogel David J., 2005, *The Market for Virtue: The Potential and Limits of Corporate Social Responsibility*, Washington, D.C.: Brookings Institution Press.

Vogel David J. and Chris Ansel (eds.), 2006, *What's the Beef? The Contested Governance of European Food Safety*, Cambridge, Mass.: MIT Press.

Wilson James Q. (ed.) *The Politics of Regulation*, Basic Books, New York, 1980.

חומר קריאה בעברית על נושא הרגולציה:

סימפוזיון: אתגרי הרגולציה במשק הישראלי – הכנס המשפטי השנתי הראשון של בית ספר רדזינגר למשפטים (מאי 2004), משפט ועסקים, ב, תשס"ה, יולי 2005, בעיקר מאמר של פרופ' יצחק זמיר

אורי ארבל-גנץ, רגולציה – הרשות המפקחת, המכון הישראלי לדמוקרטיה, מחקר מדיניות 37, 2003.

אורי ארבל-גנץ "כרוניקה של כישלון ידוע מראש? מועצות רגולטוריות בישראל במבט סוציו-אנליטי", משפט ועסקים, כרך ה' (ספט' 2006), 459-494 (זמין באתר כתב העת: www.idclawreview.org).

אורי ארבל-גנץ "מדיניות הסדרה ופיקוח בישראל: רשויות רגולטוריות ורשתות מדיניות" אצל רייכמן, א. ונחמיאס, ד. (עורכים) מדינת ישראל – מחשבות חדשות, הרצליה, הוצאת המרכז הבינתחומי הרצליה, 2006, עמ' 149-179.

בן-בסט אבי, (עורך), הפיקוח על שוק ההון, המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2007.

לוי-פאור, דוד, יותר תחרות, יותר רגולציה, פוליטיקה, מספר 4, דצמבר 1999, עמודים 27-44.

לימור ניסן, 2005, רגולציה ופיקוח על ארגוני מגזר שלישי, ביטחון סוציאלי, 70, עמודים 159-187.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 100 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

במהלך השיעור יכול המרצה, במסגרת שיקול דעתי האקדמי, להחליט על שינויים בתוכנית הקורס, לרבות שינוי במטלות במידה והסטודנטים לא יעמדו במטלות הסמינר. כפי שצוינו לעיל.